

Bovenschoolse tekst voor de schoolgids voor het schooljaar 2018 - 2019

In alle schoolgidsen van de scholen die vallen onder het bevoegd gezag van Schoolbestuur L&E staan tal van zaken die school-specifiek zijn.

Er is ook een aantal onderwerpen dat voor alle scholen geldt. Die onderwerpen zijn in deze notitie beschreven, waarbij wij de volgende hoofdstukindeling volgen:

Inhoud

1. Onze organisatie	2
1.1 Algemeen.....	2
1.2 Scholen binnen Lauwers en Eems.....	2
1.3 Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR).....	2
1.4 De medezeggenschap (MR) en ouderraad (OR)	3
1.5 Klachtenprocedure.....	3
1.6 Vertrouwenspersoon.....	4
1.7 Privacy (onder voorbehoud van advies GMR)	4
1.8 Verzekering van de leerlingen, personeelsleden en vrijwilligers	5
1.9 Voor- tussen- en naschoolse opvang.....	6
2.0 Rookbeleid in het schoolgebouw	6
2. School en ouders	6
2.1 Educatief partnerschap	6
2.2 Aanmelden van kinderen	7
2.3 Regels voor schoolverlof.....	7
2.4 Time-out, schorsen en verwijderen van leerlingen.....	8
2.5 Sponsoring.....	9
2.6 Onderwijsactiviteiten (deelname aan)	9
3. Kwaliteit	9
3.1 Kwaliteitszorg.....	9
3.2 Resultaten van het onderwijs	10
3.3 Inspectie van het onderwijs.....	11
4. Passend onderwijs voor elk kind	11
4.1 Passend Onderwijs; hoe zit het ook alweer?	11
4.2 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften	12
4.3 Doubleren protocol (zittenblijven) en verlengde kleuterperiode	14
4.4 Hulp aan kinderen die door de ouders/verzorgers zelf is geregeld	14
4.5 De school en het Centrum voor Jeugd en Gezin	14
4.6 Overstapdossier OSO.....	16
4.7 Overgang naar het voortgezet onderwijs	16
4.8 Plusklas	17

1. Onze organisatie

1.1 Algemeen

Schoolbestuur Lauwers en Eems kent twee sectoren: een sector Primair Onderwijs, waar alle basisscholen onder vallen, en een sector Voortgezet Onderwijs, waar Het Hogeland College onder valt.

De sector Primair Onderwijs van Schoolbestuur L&E kent per 1 augustus 2018 17 basisscholen, verdeeld over drie gemeentes: Winsum, De Marne en Eemsmond. De sector wordt geleid door de directeur-bestuurder primair onderwijs de heer Aris Fickweiler.

Voor contact: Noorderstraat 13, 9989 AA Warffum
Tel: 0595 - 42 49 55 E-mail: secretariaatpo@lauwerseneems.nl

1.2 Scholen binnen Lauwers en Eems

Vanaf augustus 2016 is er een nieuwe structuur doorgevoerd binnen ons primair onderwijs. Doel van deze nieuwe structuur is om korte communicatielijnen tussen school en ouders te genereren. Ook is het van belang dat de locatieleiding zo'n positie heeft dat hij of zij goed voor de eigen locatie kan zorgdragen en niet afhankelijk is van een directeur op afstand. In de kern gaat het er om dat scholen blijven profiteren van het gemeenschappelijk beleid. Dit gemeenschappelijk beleid is kaderstellend op bovenschools niveau vastgesteld. Vanuit een ondernemend klimaat zal de schoolleiding binnen deze kaders ook zelfstandig besluiten kunnen nemen die ten goede komen aan het onderwijs aan hun kinderen en de cultuur van de omgeving waar de school gesitueerd is.

Er zijn zeven directeurs die voor twee of meer scholen verantwoordelijk zijn en (deels) zelf aansturen.

Deze scholen zijn:

De Dobbe (Roodeschool) en De Sterren (Uithuizermeeden)

Brunwerd (Uithuizen) en Nijenstein (Zandweer)

Usquert en Klinkenborg (Kantens)

De Getijden (Pieterburen), Jansenius de Vriesschool (Warffum) en Noordewier (Rasquert)

Mandegoud (Kloosterburen), Octopus (Eenrum) en Lydinge (Leens)

Op Wier (Ezinge) en Kromme Akkers (Garnwerd)

De Wierde (Adorp), De 9 Wieken en Tiggeldobbe (Winsum)

Op scholen waar de directeur niet rechtstreeks leiding geeft maar die wel tot zijn/ haar gebied behoren, is een schoolleider aangesteld. Deze schoolleider geeft zelfstandig leiding aan zijn/ haar school. In tegenstelling tot de schoolleider die in principe alleen verantwoordelijk is voor het functioneren van de "eigen" school, is de directeur, naast de verantwoordelijkheid van het functioneren van alle scholen in zijn/ haar gebied, ook verantwoordelijk voor het ontwikkelen van het bovenschools beleid.

1.3 Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)

Alle bovengenoemde scholen vallen onder hetzelfde bestuur. Zaken die voor alle scholen belangrijk zijn worden ook samen met de ouders en de personeelsleden besproken en vastgesteld. Dit gebeurt in de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad: de GMR. Van elke MR heeft een vertegenwoordiger zitting in de GMR. Het is niet noodzakelijk dat een MR-lid wordt voor gedragen, dit kan dus ook een ouder of leerkracht zijn die niet in de MR zit. De directeur-bestuurder is de gesprekspartner van de GMR.

De GMR komt zes tot acht keer per jaar in vergadering bijeen en rouleert per vergaderplaats op één van onze scholen. De vergaderingen zijn vrijwel altijd met de directeur-bestuurder PO als belangrijkste gast, Op de agenda staan alle zaken die volgens de Wet op de Medezeggenschap moeten worden geagendeerd en volgens het zogenaamde jaarplan voor bespreking worden gedateerd. De vergaderingen zijn openbaar en ouders en leerkrachten zijn altijd als toehoorder van harte welkom. Alle vergaderstukken zijn voor alle ouders en leerkrachten beschikbaar op o.a. intranet.

Het dagelijks bestuur (DB) van de GMR bestaat uit:
voorzitter: dhr. Herbert Schouten (oudergeleding)
lid: mw. Catrien de Boer (personeelsgeleding)
lid: dhr. Sander Aikema (oudergeleding)

1.4 De medezeggenschap (MR) en ouderraad (OR)

In elke school functioneert een medezeggenschapsraad en een ouderraad. Wij vinden het belangrijk dat de school van ons allemaal is: van de kinderen, de ouders en de medewerkers. In de **medezeggenschapsraad** worden schoolse en beleidsmatige zaken met de ouders besproken en er kunnen altijd vragen gesteld worden. De directeur/ schoolleider vertelt aan de MR hoe het gaat in de school, legt zijn/ haar plannen en ook soms zijn/ haar zorgen voor aan de MR. De schoolleider kan zich na overleg met de MR ook laten bijstaan door de directeur waar de schoolleider verantwoording aan afdraagt. Dit in geval als de schoolleider en betreffende MR van mening zijn dat een dergelijke interventie (denk hierbij bijvoorbeeld aan bij het toedelen van formatie of het vaststellen van een schooljaarplan), noodzakelijk is voor de continuïteit van het functioneren van de school, dan wel *iets* toevoegt aan de actuele discussie. De directeur/ schoolleider vertegenwoordigen ook het schoolbestuur in de MR. Soms vraagt hij/ zij advies over sommige zaken en soms vraagt hij/ zij instemming voor het beleid dat hij/ zij wil gaan voeren, zoals ook vast ligt in de Wet op de Medezeggenschap. In de MR hebben ouders en leerkrachten zitting. Het schoolbestuur vindt het belangrijk dat de betrokkenheid van de ouders goed tot zijn recht komt. Elke school die is aangesloten bij L&E is vertegenwoordigd in de GMR door een ouder of personeelslid. De MR van de desbetreffende school draagt een GRM-lid voor.

In elke school hebben we ook een **ouderraad**. De ouderraad is belangrijk voor de school. De ouderraad bestaat uit een groep ouders die graag bereid is om de school bij allerlei praktische zaken te helpen. Een goede ouderraad is onmisbaar voor iedere school. De ouderraad heeft ook veel betekenis voor het goede contact tussen school en ouders. In de ouderraad wordt vooral gesproken over het organiseren van allerlei activiteiten in de school voor de kinderen en soms ook voor hun ouders. Eén teamlid is doorgaans vast contactpersoon tussen het team en de OR.

1.5 Klachtenprocedure

In iedere organisatie kan het voorkomen dat er klachten zijn. Het kan hier gaan over een variëteit aan klachten; over het onderwijs dat gegeven wordt, over een leerkracht, over de school als geheel, maar ook over ongewenste zaken zoals seksuele intimidatie en discriminatie.

Bij klachten is de eigen leerkracht van uw kind(eren) het eerste aanspreekpunt. Wendt u zich met klachten het eerst tot hem of haar. Is de klacht bij de desbetreffende leerkracht niet naar tevredenheid opgelost, dan kunt u gaan praten met de schoolleider. Deze zal dan met u de klacht bespreken en behandelen.

De schoolleider zal de directeur van de school op de hoogte houden van uw klacht. In sommige gevallen kan het raadzaam zijn om de directeur direct te betrekken bij het gesprek over de klacht. Als u er samen met de directeur van de school niet uitkomt, kunt u een schriftelijke klacht indienen bij het schoolbestuur. In de regel zal de directeur-bestuurder dan met u in gesprek gaan, om te bezien hoe uw klacht kan worden opgelost.

Een enkele keer komt het voor dat een ouder niet tevreden is over de afhandeling van de klacht. Dan kan deze zich wenden tot de Landelijke Klachtencommissie.

Klachtencommissies

Landelijke klachtencommissie

tel: 030 - 2809590

Secretariaat, Postbus 85191, 3508 AD Utrecht

Klachtenregeling ongewenste omgangsvormen

tel: 050 - 3674000

GGD gemeen, Postbus 584, 9700 AN Groningen

In geval het een klacht betreft aangaande ongewenste seksuele intimiteiten, wordt deze niet zo maar binnen de organisatie opgelost.

In het kader van deze klachtenregeling voor ernstige en/of zeer gevoelige situaties hebben wij de directeur als contactpersoon aangesteld, met als taak door te verwijzen naar de vertrouwenspersoon. De vertrouwenspersoon - iemand van buiten de schoolorganisatie - zal eerst nagaan of u geprobeerd hebt de klacht binnen de school op te lossen, of dat dit alsnog mogelijk is. Is dit niet mogelijk, dan kan de vertrouwenspersoon u helpen met het indienen van een klacht bij de onafhankelijke landelijke klachtencommissie.

Het schoolbestuur heeft zich daartoe aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie, die gevestigd is in Utrecht.

Voor de klachtenregeling voor onze scholen verwijzen we u naar onze website.

www.lauwerseneemspo.nl

Verstaan wordt onder ongewenste intimiteiten: "Alle als ongewenst ervaren, seksueel getinte aandacht die verbaal (met woorden), non-verbaal (zonder woorden, maar bijvoorbeeld via gebaren) of fysiek kan zijn".

Het kan gaan om gesprekken, grapjes of aanrakingen die seksueel geladen zijn. Uiteraard is ons hele doen en laten erop gericht, ongewenste intimiteiten waarbij leerlingen betrokken zijn te voorkomen. Belangrijke zaken daarvoor zijn voor ons een goed en veilig, plezierig schoolklimaat waarbinnen geen ruimte is voor dergelijke gedragingen.

1.6 Vertrouwenspersoon

In het geval dat een ouder/ouders een verschil van mening of klacht hebben en daar met de leerkracht en/of schoolleiding niet (goed) uitkomen, kunnen ze dit bespreken met de directeur-bestuurder.

Ook is het mogelijk het probleem voor te leggen aan een vertrouwenspersoon.

Bij Lauwers en Eems is een aantal mensen aangesteld die de rol van vertrouwenspersoon vervullen. Zij zijn onafhankelijk en kunnen het verhaal van de ouder(s) aanhoren en desgewenst samen met hen zoeken naar oplossingen. Ook kan de vertrouwenspersoon helpen bij het indienen van een klacht. De inhoud van die gesprekken zijn uiteraard vertrouwelijk.

Binnen L&E, voor de begeleiding bij de indiening van een klacht:

De heer R. Visser, Winsum tel. 06 - 14158207

Mevrouw L. Nienhuis, Eenrum tel. 06 - 22659676

Integriteitscode

L&E is een lerende organisatie waar co-creatie hoog in het vaandel staat. Ze vindt dat een goede communicatie tussen alle betrokkenen de kwaliteit in de locaties waarborgt. In een lerende organisatie worden in toenemende mate de voorwaarden gecreëerd waaronder medewerkers werkervaringen delen, zich professionaliseren, zich spiegelen aan elkaar, elkaar met respect bejegenen waardoor een veilig klimaat ontstaat.

De medewerkers van L&E doen hun werk in een intensieve wisselwerking met de maatschappelijke omgeving. Het is van groot belang dat onze betrokkenen (de leerlingen, werknemers, leveranciers, ouders, gemeenten en dergelijke) vertrouwen kunnen hebben in ons als organisatie en in de mensen die met elkaar het gezicht van onze school bepalen. Dat is de reden om een aantal zaken vast te leggen in een integriteitscode. De integriteitscode geldt voor iedereen die optreedt namens of ten behoeve van L&E.

Dus niet alleen voor medewerkers, schoolleiders, directieleden, directeur bestuurder, toezichthouders, maar ook voor een bredere kring: bedrijven en instanties waar wij mee samenwerken.

In deze integriteitscode willen wij een aantal belangen veiligstellen:

- het belang van onze locaties
- het belang van onze medewerkers
- het belang van L&E

De integriteitscode alsmede de missie van L&E en haar visie op het onderwijs en identiteit vindt u op onze website.

1.7 Privacy

Op de scholen van Lauwers en Eems gaan wij zorgvuldig om met de privacy van onze leerlingen. Dit is vastgelegd in het privacyreglement van onze scholen. (zie website van de school). Het privacyreglement is met instemming van de GMR vastgesteld. De gegevens die over leerlingen gaan, noemen we persoonsgegevens.

Persoonsgegevens

Wij maken alleen gebruik van persoonsgegevens als dat nodig is voor het leren en begeleiden van onze leerlingen, en voor de organisatie die daarvoor nodig is. In het privacyreglement kunt u precies lezen wat de doelen zijn voor de registratie van persoonsgegevens. De meeste gegevens ontvangen wij van ouders (zoals bij de inschrijving op onze school). Daarnaast registreren leraren en ondersteunend personeel van onze scholen gegevens over onze leerlingen, bijvoorbeeld cijfers en vorderingen. Soms worden er bijzondere persoonsgegevens geregistreerd als dat nodig is voor de juiste begeleiding van een leerling, zoals medische gegevens (denk aan dyslexie of ADHD).

In verband met de identiteit van een aantal van onze scholen, willen wij graag de geloofsovertuiging registreren zodat wij daar – zo mogelijk – tijdens het onderwijs rekening mee kunnen houden, maar het geven van deze informatie is niet verplicht.

Administratiesysteem

De leerlinggegevens en vorderingen van de leerlingen worden opgeslagen in ons (digitale) leerlingvolg en - administratiesysteem: Parnassys. Dit programma is beveiligd en toegang tot die gegevens is beperkt tot medewerkers van onze school. Omdat onze school deel uitmaakt van schoolbestuur Lauwers en Eems, wordt met het bevoegd gezag ook (een beperkt aantal) persoonsgegevens gedeeld in het kader van de gemeenschappelijke administratie en het plaatsingsbeleid.

Digitaal lesmateriaal

Tijdens de lessen maken wij gebruik van een aantal digitale leermaterialen. Hiervoor is een beperkte set met persoonsgegevens nodig om bijvoorbeeld een leerling te kunnen identificeren als hij/zij inlogt. Wij hebben met deze leveranciers duidelijke afspraken gemaakt over de gegevens die ze van ons krijgen. De leverancier mag de leerlinggegevens alleen gebruiken als wij daar toestemming voor geven, zodat misbruik van die informatie door de leverancier wordt voorkomen. Een lijst van de leveranciers waar afspraken mee gemaakt zijn, is op alle scholen aanwezig.

Rechten

Ouders hebben het recht om de gegevens van en over hun kind(eren) in te zien. Als de gegevens niet kloppen, moet de informatie gecorrigeerd worden. Als de gegevens die zijn opgeslagen niet meer relevant zijn voor de school, mag u vragen die specifieke gegevens te laten verwijderen. Voor vragen of het uitoefenen van uw rechten, kunt u contact opnemen met de leerkracht van uw kind, of met de schoolleider /directeur.

Beeldmateriaal

Voor het gebruik van foto's en video-opnames van leerlingen op bijvoorbeeld de website van de school of in de nieuwsbrief, vragen wij altijd vooraf uw toestemming. Ouders mogen altijd besluiten om die toestemming niet te geven, of om eerder gegeven instemming in te trekken. Als u toestemming heeft gegeven, blijven wij natuurlijk zorgvuldig met de foto's omgaan en wegen wij per keer af of het verstandig is een foto te plaatsen.

Wij verzoeken ouders / verzorgers om foto's en filmpjes van kinderen, anders dan hun eigen niet op sociale media te verspreiden. De school zal tijdens evenementen zelf foto's en / of filmpjes maken en deze verspreiden via de eigen sociale media (website, facebook, twitter), waarbij er rekening gehouden wordt met de privacy rechten van het kind.

Voor vragen over het gebruik van foto's en/of filmpjes kunt u terecht bij de leerkracht van uw kind, of bij de schoolleider/directeur.

1.8 Verzekering van de leerlingen, personeelsleden en vrijwilligers

Voor alle personeelsleden van Schoolbestuur L&E is een WA-verzekering (Wettelijke Aansprakelijkheid) afgesloten. Stagiaires en vrijwilligers (ouders die helpen) vallen ook onder deze verzekering. De aansprakelijkheidsverzekering is bedoeld voor gevolgschade na een gebeurtenis. Voorwaarde voor een eventuele erkenning van de aansprakelijkheid is uiteraard, dat de juridische aansprakelijkheid van het bestuur vast te staan. Is er bijvoorbeeld duidelijk sprake van een schuld bij een leerling, dan is het gebruikelijk de ouders of verzorgers van die leerling aansprakelijk te stellen.

Naast de WA-verzekering is er een doorlopende schoolreisverzekering (inclusief een collectieve ongevallen- en reisbagageverzekering en buitengewone kosten voor kinderen en begeleiding). Deze verzekering is ook van toepassing tijdens excursies of uitstapjes.

Schade of verlies van goederen, zoals bijvoorbeeld mobiele telefoons valt onder de eigen verantwoordelijkheid van de ouders. De school of het schoolbestuur is hiervoor niet aansprakelijk.

1.9 Voor- tussen- en naschoolse opvang

Volgens de Wet Primair Onderwijs dienen alle basisscholen in Nederland de mogelijkheid te bieden voor een programma voor kinderen van 4 tot 13 jaar, van half 8 's ochtends tot half 7 's avonds, de buitenschoolse opvang.

Dat wil niet zeggen dat de scholen die opvang zelf moeten verzorgen. Het zelf opvangen van kinderen past in de ontwikkeling om toe te werken naar integrale kindcentra. Echter voorlopig is dat voor bijna alle scholen nog niet aan de orde en werken wij daarom samen met verschillende kinderopvangorganisaties. De buitenschoolse opvang voor kinderen is door ons geregeld met een aantal organisaties. In de praktijk zien we dat deze opvang plaats vindt op locaties zowel binnen als buiten de school. De locaties liggen soms in de buurt van de school; soms wordt er gebruik gemaakt van gastoudergezinnen. De ouders worden door de scholen geïnformeerd over de organisatie van de buitenschoolse opvang en kunnen daarna doorverwezen worden naar een van de organisaties waar wij mee samen werken. Kids2b is een van die organisaties.

Doel van het basisonderwijs en de buitenschoolse opvang is om het zo vorm te geven, dat kinderen een leerzame, uitdagende en gezellige daginvulling wordt geboden. Het basisonderwijs staat garant voor het onderwijsdeel en de kinderopvangorganisatie verzorgt de uren buiten de schooltijd.

Buitenschoolse opvang valt onder de wet Kinderopvang en wordt betaald door de ouders, waarbij zij een tegemoetkoming kunnen aanvragen in de vorm van een kinderopvangtoeslag via de belastingdienst. Regelgeving op dit vlak is nogal aan verandering onderhevig. Via de organisatie die kinderen opvangt of de belastingdienst kunt u hierover informatie opvragen.

Het is niet altijd mogelijk op elke locatie buitenschoolse opvang te realiseren. In een aantal gevallen zijn de aantallen kinderen zo klein dat de kinderopvangorganisaties niets anders kunnen doen dan verlieslijdende delen samen te voegen tot grotere locaties. Er wordt dergelijke gevallen leerlingenvervoer georganiseerd.

De tussenschoolse opvang (het overblijven) is per school geregeld. Sommige scholen werken met overblijfouders andere doen dat met leerkrachten en ouders. Dit heeft ook te maken met het continuerooster dat op sommige scholen wordt gehanteerd.

Overblijfouders wordt de mogelijkheid geboden zich te scholen.

2.0 Rookbeleid in het schoolgebouw

Voor alle scholen van Schoolbestuur L&E geldt in en in de directe nabijheid van de gebouwen een algemeen rookverbod.

2. School en ouders

2.1 Educatief partnerschap

De school heeft in onze ogen twee opdrachten: het kind onderwijzen en het kind opvoeden. Lang is men van mening geweest dat de hoofdtaak van de school slechts 'het onderwijs' is. Echter: wij zijn de mening toegedaan dat zeker ook de opvoeding thuishoort in de school. Opvoeding vindt immers plaats in meerdere situaties: thuis, op school en op allerlei plekken in onze samenleving. Ouders zijn hierbij leidend, maar zeker op het terrein van de opvoeding dient er tussen de school en de ouders sprake te zijn van partnerschap. Beiden zijn verantwoordelijk vanuit hun eigen rol.

Wij zien de laatste jaren dat de belangstelling voor de relatie tussen school en ouders is toegenomen. School en ouders worden gezien als elkaars partners in de opvoeding van en het onderwijs aan kinderen. School en ouders hebben beide een pedagogische rol te vervullen en zijn samen medeverantwoordelijk voor de identiteitsontwikkeling van kinderen en jongeren. Door samen te werken kunnen zij elkaars pedagogische en onderwijskundig gerichte invloed versterken. Vandaar dat gesproken wordt over 'educatief partnerschap'.

Onderwijs gaat voornamelijk over het aanleren van kennis en vaardigheden op het gebied van taal, rekenen, lezen, schrijven, wereld-oriënterende vakken, muzikale vorming, creatieve vorming en lichamelijke vorming. Daarin heeft de school geen monopolypositie. Veel kinderen maken na schooltijd gebruik van sportfaciliteiten, gaan naar muziekles, volgen creatieve lessen en nemen veel kennis via internet tot zich. Juist deze extra mogelijkheden verrijken het leven van een kind. Op school ligt er een voornaam accent op de hoofdvakken taal en rekenen, omdat dit de basis vormt voor alle andere aspecten die nodig zijn om volwaardig deel te nemen aan deze maatschappij.

Naast het volgen van allerlei vormen van opleiding buiten de school, leert een kind veel via de (sociale) media. Ook het zich bewegen op het internet door het kind vraagt om hulp en begeleiding door volwassenen. Zowel op school als thuis is dit essentieel. Ook hier willen we de handen ineen slaan, opdat het kind wel het goede en mooie meekrijgt van de wereld die het ontdekt, maar enigszins

beschermde wordt tegen de uitwassen van wat er in de wereld verspreid wordt, of tenminste het leert te hanteren.

Een tweede en minstens zo belangrijk aspect naast onderwijs, is de opvoeding. Ouders zijn de eerste opvoeders van het kind en zijn de eerst verantwoordelijken.

Op school kan het kind zich ontplooiën als sociaal wezen in een groep met andere kinderen, die groter en anders is samengesteld dan het gezin thuis.

De rol van de leerkracht, van het schoolteam en van de medeleerlingen in de sociaal-emotionele ontwikkeling is cruciaal. Het verschil met het gezin is, dat de samenstelling van het gezin slechts een beperkt aantal leeftijdsgenoten oplevert, waarmee geoefend kan worden op het vlak van sociale competenties. Een school biedt de mogelijkheid samen te zijn met leeftijdsgenootjes, van elkaar te leren en een positief zelfbeeld te ontwikkelen. Het is voor de sociaal emotionele ontwikkeling van het kind goed als er voldoende leeftijdsgenoten zijn om mee te oefenen, plezier te hebben en je goed te voelen. De school speelt daarom ook hierbij een belangrijke rol bij de persoonlijkheidsvorming in verbinding met de anderen.

In het onderwijskundig beleidsplan van L&E hebben wij het educatief partnerschap opgenomen, met als doel dit de komende jaren te versterken. Per school zal een nadere uitwerking volgen van dit beleid.

2.2 Aanmelden van kinderen

Kinderen kunnen worden aangemeld middels een aanmeldformulier waarop gegevens van zowel het kind als de ouder(s)/verzorger(s) worden ingevuld. Bij het aanmeldformulier is een bijlage met procedure van de aanmelding en inschrijving. U kunt deze vinden op de website van de school. Door het ondertekenen van het formulier door beide ouder(s)/verzorger(s) conformeren zij zich aan de visie en werkwijze van de school. Namens de school zal de directeur/ schoolleider, nadat er een intakegesprek is geweest, het aanmeldformulier ondertekenen.

2.3 Regels voor schoolverlof

Vervroegde vakantie, verlate terugkomst of extra vakantie.

Verlengen van een vakantie is - zeer bijzondere omstandigheden daargelaten - niet mogelijk.

Wat die bijzondere omstandigheden zijn, is - zolang het om niet meer dan enkele dagen gaat - ter beoordeling van de directeur.

Verzoeken om extra vakantie worden alleen gehonoreerd indien de aard van het beroep van één van de ouders daartoe speciaal aanleiding geeft. U dient dat aan te tonen door middel van een werkgeversverklaring waarin dat verklaard wordt.

Aan een dergelijk verlof zijn twee beperkingen verbonden:

- a. verlof wordt niet verleend in de eerste twee weken van het schooljaar
- b. een dergelijk verlof kan maar één keer per schooljaar worden verleend.

Er is een aantal dagen waarop u voor uw kind(eren) vrij kunt vragen. Over het algemeen zijn het die dagen, waarvoor elke werknemer ook verlof kan opnemen. Voorbeelden: bijwonen huwelijk, 25- en 40-jarig jubileum, begrafenissen van directe verwanten.

Daarnaast kan een leerling in een zeer beperkt aantal gevallen vrijaf krijgen als hij/zij aan een aan godsdienst of levensovertuiging verbonden plicht moet voldoen. Hierbij moet bedacht worden, dat niet elke gewenste deelname aan bijeenkomsten op godsdienstige of levensbeschouwelijke grondslag als godsdienstplicht is aan te duiden.

Hoe aan te vragen.

Verzuim, anders dan door ziekte, moet altijd ruim vooraf (indien mogelijk veertien dagen) schriftelijk worden aangevraagd. Iedere school heeft hier een standaard aanvraagformulier voor, dat binnen L&E wordt gebruikt. Verzuimaanvragen van maximaal 10 schooldagen dient u bij de directie in te dienen. Bij meer dan 10 dagen dient u dit verzoek -eventueel door tussenkomst van de school – te richten aan de betreffende ambtenaar leerplichtzaken in de woongemeente.

Bij een eventuele afwijzing kunt u bij de ambtenaar leerplichtzaken in beroep gaan op grond van het gestelde in de Algemene Wet Bestuursrecht.

Tot slot.

De directeur van de school beoordeelt elke situatie aan de hand van de wettelijke regels. Directeuren zijn verplicht ongeoorloofd verzuim te melden bij de leerplichtambtenaar. De school wordt hierop gecontroleerd.

2.4 Time-out, schorsen en verwijderen van leerlingen

Gelukkig komt deze maatregel binnen L&E zelden voor. Voordat onderstaande maatregelen worden genomen is er veelal veelvuldig contact geweest tussen school en ouders. Mochten de daarin afgesproken suggesties, maatregelen en tips onvoldoende regulerend werken dan kan de schoolleiding in het uiterste geval een leerling een time-out (tijdelijk de toegang tot school ontzeggen) geven of voor schorsing of verwijdering (definitief de toegang ontzeggen) voordragen aan de directeur-bestuurder primair onderwijs.

Dit protocol treedt in werking als er sprake is van ernstig ongewenst gedrag door een leerling, waarbij psychisch en of lichamelijk letsel aan derden is toegebracht. Er worden drie vormen van maatregelen genomen:

- Time-out
- Schorsing
- Verwijdering

Time-out

Een ernstig incident leidt tot een time-out met onmiddellijke ingang. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- In geval van een time-out wordt de leerling voor de rest van de dag de toegang tot de school ontzegd.
- Tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten worden de ouders/verzorgers onmiddellijk van het incident en de time-out gemotiveerd op de hoogte gebracht.
- De time-out maatregel kan eenmaal worden verlengd met 1 dag. Daarna kan de leerling worden geschorst voor maximaal 1 week. In beide gevallen dient de school vooraf of – indien dat niet mogelijk is – zo spoedig mogelijk na het effectueren van de maatregel contact op te nemen met de ouders.
- De ouders/verzorgers worden op school uitgenodigd voor een gesprek. Hierbij is de groepsleerkracht en een lid van de directie van de school aanwezig.
- Van het incident en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen.
- De time-out maatregel kan alleen worden toegepast na goedkeuring door de directie van de school.
- De time-out maatregel wordt na toepassing schriftelijk gemeld aan het bevoegd gezag.

Time-out is geen officieel instrument, het is principieel geen strafmaatregel maar een ordemaatregel in het belang van de school; daarom komt er geen aantekening van de time-out, maar van het incident in het dossier van de leerling.

Schorsing

Pas bij een volgend ernstig incident, of in het afzonderlijke geval dat het voorgevallen incident zo ernstig is, kan worden overgegaan tot een formele schorsing. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Het bevoegd gezag van de school wordt voorafgaand aan de schorsing in kennis gesteld van deze maatregel en om goedkeuring gevraagd.
- Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden.
- De schorsing bedraagt maximaal 3 weken en kan hooguit 2 maal worden verlengd
- De betrokken ouders/verzorgers worden door de directie uitgenodigd voor een gesprek betreffende de maatregel. Hierbij dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen.
- Van de schorsing en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders/verzorgers voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen.
- Het verslag wordt ter kennisgeving verstuurd aan:

- Het bevoegd gezag
- De ambtenaar leerplichtzaken
- De inspectie onderwijs
- Ouders kunnen bezwaar aantekenen bij het bevoegd gezag van de school. Het bevoegd gezag beslist uiterlijk binnen 14 dagen op het bezwaar.

Verwijdering

Bij het zich meermalen voordoen van een ernstig incident, dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school, kan worden overgegaan tot verwijdering. De wettelijke regeling voor het Bijzonder/Openbaar onderwijs is hierbij van toepassing. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Verwijdering van een leerling van school is een beslissing van het bevoegd gezag.
- Voordat men een beslissing neemt, dient het bevoegd gezag de betrokken leerkracht en de directie te horen. Hiervan wordt een verslag gemaakt wat aan de ouders ter kennis worden gesteld en door de ouders voor gezien wordt getekend.
- Het verslag wordt ter kennisgeving opgestuurd naar:
  - De ambtenaar leerplichtzaken
  - De inspectie onderwijs
- Het bevoegd gezag informeert de ouders schriftelijk en met redenen over het voornemen tot verwijdering, waarbij de ouders gewezen wordt op de mogelijkheid van het indienen van een bezwaarschrift.
- De ouders krijgen de mogelijkheid binnen zes weken een bezwaarschrift in te dienen.
- Het bevoegd gezag is verplicht de ouders te horen over het bezwaarschrift.
- Het bevoegd gezag neemt een uiteindelijke beslissing binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift.
- Een besluit tot verwijdering is pas mogelijk nadat een andere basisschool of een andere school voor speciaal onderwijs is gevonden om de leerling op te nemen of dat aantoonbaar is dat het bevoegd gezag, gedurende acht weken, er alles aan heeft gedaan om de leerling elders geplaatst te krijgen.

2.5 Sponsoring

Aan sponsoring wordt in principe geen medewerking verleend.

2.6 Onderwijsactiviteiten (deelname aan)

Alle kinderen dienen in beginsel aan alle onderwijsactiviteiten deel te nemen. Mocht er echter toch een zwaarwegende reden zijn om aan een bepaalde activiteit niet deel te nemen (bijvoorbeeld aan bepaalde feesten), dan zal de school zorgdragen voor een vervangende, zo mogelijk verwante, onderwijsactiviteit.

2.7 Informatievoorziening aan gescheiden ouders.

Ook op het moment dat ouders niet (meer) bij elkaar wonen, hebben beiden recht op informatie over de ontwikkeling van hun kind(eren). Mocht u over de wettelijke richtlijnen omtrent deze informatieplicht van de school willen weten, dan kunt u dat opvragen bij de schoolleiding. Zij of hij heeft dergelijke afspraken op papier en handelt daar in de praktijk naar.

3. Kwaliteit

Kwaliteit is de mate waarin scholen erin slagen hun doelen te bereiken naar tevredenheid van kinderen, ouders, leerkrachten en de overheid. Kwaliteit wordt bepaald door heldere, aanvaardbare en aanvaarde doelen en door normerende uitspraken. Doelen en normen worden bepaald door de overheid en de school, in dialoog met betrokkenen. De school bepaalt haar koers, rekening houdend met hetgeen de betrokkenen willen, maar niet tot elke prijs daarop aansluitend. De school heeft hierin haar eigen verantwoordelijkheid.

3.1 Kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg moet niet beschouwd worden als iets dat op zichzelf staat, maar moet gezien worden in verband met de andere beleidsterreinen van school. Goede kwaliteitszorg is het samen laten komen van visie, cultuur, middelen, voorzieningen, taakbeleid, scholing, inzicht in de huidige situatie, evalueren, enz. bij het formuleren van beleid en het nemen van beslissingen.

Integrale kwaliteitszorg is de zorg voor kwaliteit als onderdeel van alle vormen van beleid. En ook het goed overdenken van de consequenties van een voorgestelde verbetering. Integrale kwaliteitszorg is

voor een deel wat we dagelijks doen. Het kenmerk is dat het bewust en planmatig gebeurt en dat de verbanden tussen de beleidsterreinen zichtbaar zijn.

De kern van de kwaliteitszorg bestaat uit vijf vragen:

- Doet de school de goede dingen?
- Doet de school de dingen goed?
- Hoe weet de school dat?
- Vinden anderen dat ook?
- Wat doet de school met die wetenschap?

Kwaliteitszorg betekent permanent, cyclisch en systematisch de kwaliteit bepalen, bewaken en verbeteren, waarbij de basis het primaire proces is.

3.2 Resultaten van het onderwijs

Als we praten over de kwaliteit van het onderwijs dan heeft dat vele kanten. De school moet zorgen voor goede leerresultaten. Daarnaast zijn er andere opbrengsten, waar de school aan werkt, zoals de sociale veiligheid, het ontwikkelen van leer-, sociale, creatieve en ict-vaardigheden.

Het is belangrijk dat kinderen graag naar school gaan, dat ze kansen krijgen om hun talenten zo goed mogelijk te ontwikkelen. De sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind vraagt evenveel aandacht als de traditionele leervakken.

Een goede sfeer in school is ook een belangrijk aandachtspunt. Kinderen en ouders dienen altijd correct en zorgzaam benaderd te worden. Positief en enthousiast voorbeeldgedrag is van wezenlijk belang voor de ontwikkelingsstimulansen en de schoolsfeer.

We zijn van mening dat de kwaliteit te maken heeft met de mate waarin we in ons onderwijs rekening kunnen houden met de mogelijkheden van leerlingen; dat onze kinderen de beste kansen en begeleiding krijgen. Op leergebied, maar ook voor wat betreft hun sociale- en culturele vorming..

In groep 8 nemen we de verplichte eindtoets af. Gedurende het schooljaar wordt elk kind getoetst middels methodegebonden toetsen. Zo wordt goed gemonitord of het elk kind de aangeboden stof goed tot zich heeft genomen. Daarnaast worden twee maal per jaar methode-onafhankelijke toetsen afgenomen, waardoor de ontwikkeling van het kind ook gemeten kan worden aan de hand van wat landelijk gevraagd wordt. Dit alles wordt nauwkeurig bijgehouden in ons leerlingvolgsysteem (LVS). De resultaten van deze toetsen werden weergegeven in de niveaus I t/m V.

Tabel 1 Verdeling over de groepen bij de niveau-indelingen

I - V

I 20%	20% hoogst scorende leerlingen
II 20%	20% boven het landelijk gemiddelde
III 20%	20% landelijk
IV 20%	20% onder het landelijk gemiddelde
V 20%	20% laagst scorende leerlingen

De resultaten die met het onderwijsleerproces worden bereikt, worden beschreven in de rapporten die de leerlingen uitgereikt krijgen. Ook de niveau-aanduidingen van de niet-methode gebonden toetsen van Cito worden hierin vermeld. De ouders worden in de gelegenheid gesteld tijdens de rapport- of spreekavond –al dan niet samen met hun kind- met de groepsleerkracht de resultaten en ontwikkeling van hun kind(eren) te bespreken.

De rapporten vormen een neerslag van de gegevens uit het leerlingvolgsysteem, waarin voor iedere leerling zijn/haar ontwikkeling wordt bijgehouden. Deze gegevens worden in het leerlingendossier bewaard en zijn voor de ouders ter inzage, indien zij dat wensen.

De sociaal- emotionele ontwikkeling wordt gemonitord middels Zien', ingevuld door de leerkracht en door de leerlingen-vragenlijsten.

Eén keer per twee jaar bevragen we medewerkers, management, ouders en leerlingen over ons onderwijsleerproces, de didactiek, de begeleiding, het pedagogisch klimaat, de communicatie en het werkklimaat. De vragen over de sociale veiligheid worden jaarlijks gesteld.

De Inspectie van het Onderwijs heeft als taak de kwaliteit van scholen te beoordelen. De zelfevaluatie die de school maakt, dient als basis van de visitatie van de inspectie. Daarnaast betreft de inspectie de gegevens van de Cito-eindtoets in haar oordeel.

De rapportage van de Inspectie van het Onderwijs is openbaar. U kunt deze vinden op het internet www.owinsp.nl. U kunt daar de rapportages over onze scholen inzien en wij zijn graag bereid hierover in een gesprek toelichting te geven.

3.3 Inspectie van het onderwijs

info@owinsp.nl

www.onderwijsinspectie.nl

Meldpunt vertrouwensinspecteurs

Voor klachtmeldingen over seksuele intimidatie, seksueel misbruik, ernstig psychisch of fysiek geweld

Allerlei vragen over onderwijs

tel: 0900 - 1113111

tel: 0800 - 8051 (gratis)

4. Passend onderwijs voor elk kind

4.1 Passend Onderwijs; hoe zit het ook alweer?

Op 1 augustus 2014 is de wet Passend Onderwijs van kracht geworden. Kernpunten uit deze nieuwe wet zijn dat:

- reguliere en speciale scholen op het gebied van ondersteuning aan leerlingen samenwerken;
- scholen zorgplicht hebben (de school waar de leerling schriftelijk is aangemeld dient te zorgen voor een passende plek);
- scholen en gemeenten/jeugdhulpverlening werken samen aan de integrale ondersteuning aan leerlingen vanuit onderwijs en zorg;

In onze regio werken alle schoolbesturen voor primair en speciaal (basis) onderwijs in alle gemeenten van de provincie Groningen en de gemeente Noordenveld samen in Samenwerkingsverband PO 20-01 (SWV 20-01)

Ondersteuning aan leerlingen

Alle scholen hebben met elkaar vastgesteld welke ondersteuning er tenminste op alle scholen en locaties geleverd wordt, de zogenaamde basisondersteuning. Daarnaast hebben alle scholen vastgesteld welke extra ondersteuning zij kunnen bieden aan leerlingen. De basis- en extra ondersteuning hebben scholen beschreven in een School Ondersteuningsprofiel (SOP). U kunt dit profiel opvragen bij uw huidige school of de school van uw keuze. Het profiel is ook op de website van de school geplaatst.

De besturen van de scholen hebben er voor gekozen om de ondersteuningsmiddelen passend onderwijs naar rato van het aantal leerlingen per schoolbestuur over de scholen te verdelen. Hiermee hebben de besturen en de scholen de gelegenheid om – samen met de ouders en andere partners (gemeenten, zorg) – de basis- en extra ondersteuning verder uit te werken en te versterken. Is de school handelingsverlegen, m.a.w. kan de school niet voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van uw kind, dan dient de school een andere, beter passende plek te zoeken. Dat kan ook het speciaal (basis)onderwijs zijn. Voor een plaatsing in het speciaal (basis)onderwijs¹ moet de school, in afstemming met u als ouders/verzorgers, een toelaatbaarheidsverklaring aanvragen bij de Commissie van Advies van het samenwerkingsverband. Hierbij is het zo dat de school de toelaatbaarheidsverklaring aanvraagt (en niet de ouder zoals in de situatie voor Passend Onderwijs).

¹ Voor blinde/slechtziende en dove/slechthorende kinderen geldt dat zij zich voor een plek in het speciaal onderwijs dienen te vervoegen bij resp. Visio en Kentalis. Zij hebben een eigen Commissie van Onderzoek die bepaalt of de leerling toelaatbaar is.

Meer informatie over het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring vindt op u de website van het samenwerkingsverband (<http://po2001.passendonderwijsgroningen.nl>, onder de button ondersteuningsroute). U kunt uiteraard ook bij de school terecht voor meer informatie.

Informatie voor ouders/verzorgers

Voor u als ouders/verzorgers geldt dat de scholen de belangrijkste informatiebron zijn als het gaat om Passend Onderwijs en extra ondersteuning aan uw kind. De school heeft dagelijks contact met uw kind en vervult daarmee in de ogen van het samenwerkingsverband een belangrijke rol in de adequate informatievoorziening aan ouders.

Daarnaast kunnen ouders ook terecht bij zowel de Coördinator als Procesondersteuner van het Samenwerkingsverband:

Coördinator : Roel Weener
Procesondersteuner : Marjet Westerhoff

Website en contactgegevens samenwerkingsverband

Als samenwerkingsverband willen we ook zorgen voor adequate informatievoorziening naar o.a. ouders/verzorgers. Hiertoe hebben we een eigen website ingericht:

<http://po2001.passendonderwijsgroningen.nl>

Op deze website vinden ouders/verzorgers een apart tabblad met meer informatie over de ontwikkelingen, plannen en activiteiten van het samenwerkingsverband.

Op www.passendonderwijs.nl (de website van het ministerie van OCW) en op de site www.passendonderwijsouder.nl kunnen ouders/verzorgers meer informatie vinden over de samenwerkingsverbanden en over Passend Onderwijs. Daarnaast is er het Steunpunt Passend Onderwijs, onderdeel van informatiepunt 5010. Hier kunnen ouders terecht met alle vragen over extra ondersteuning binnen het onderwijs. Het Steunpunt Passend Onderwijs is telefonisch bereikbaar via 5010: (0800) 5010 (vaste telefoon, gratis) of (0900) 5010 123 (€ 0,45 per gesprek + kosten mobiel), of via internet: www.5010.nl

Contactgegevens van de Commissie van Advies en het Centraal Informatiepunt Passend Onderwijs:

telefoon: 050 - 520 91 20 (voor CvA én CI)
mail CvA: nynke.vanden.bergh@cvagroningen.nl & info@cvagroningen.nl
mail CI: info@cigroningen.nl
Postadres: Postbus 8061, 9702 KB te Groningen

Gegevens Samenwerkingsverband Passend Onderwijs PO 20.01

Postadres: Postbus 8061, 9702 KB te Groningen
Management: Roel Weener en Marjet Westerhoff
Telefoon: 06-12060863 en 06-27557709
E-mail: roel@wkonderwijsadvies.nl en marjet.westerhoff@gmail.com
Website: www.passendonderwijsgroningen.nl

4.2 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

Van alle kinderen wordt gedurende hun hele schoolloopbaan in het leerlingvolgsysteem bijgehouden hoe hun ontwikkeling verloopt. Deze dossiervorming geschiedt uiterst zorgvuldig. De regels van de privacywetgeving zijn hierop van toepassing. Ouders worden door de leerkrachten regelmatig geïnformeerd over het wel en wee van hun kind(eren) op school. Indien er opvallende ontwikkelingen zijn bij een kind (bijvoorbeeld in het gedrag, de motoriek of de leerprestaties), dan wordt hier in het algemeen op de volgende wijze mee omgegaan. Het betreft niet alleen ontwikkelingen waarbij de ontwikkeling van de leerling achterblijft; het gaat ook om situaties waarin leerlingen zich sneller ontwikkelen en meer aankunnen.

- bespreking van alle kinderen gebeurt regelmatig. Indien er uit dit overleg blijkt dat er actie moet worden ondernomen en vastgesteld wat er moet gebeuren, zullen de ouders hiervan op de hoogte worden gebracht;
- mocht het overleg binnen het team, waarbij de intern begeleider (IB-er) een belangrijke rol speelt, niet voldoende aanknopingspunten opleveren om het kind op gerichte wijze te kunnen begeleiden, dan wordt de hulp ingeroepen van de andere IB-ers. Alle IB-ers vormen samen een kenniskring, die snel en toegankelijk geraadpleegd kan worden. Daarnaast kunnen hulpvragen worden ingediend bij het bovenschools ondersteuningsteam (BOT), waarin o.a. een

zorgcoördinator, gedragsdeskundige, ambulante begeleider gedrag en een orthopedagoog zitten.

- Soms wordt aan andere instanties (bijvoorbeeld GGZ) begeleiding of meer specialistisch onderzoek gevraagd.
Als dit nodig is, wordt u als ouder hiervan door de groepsleerkracht op de hoogte gesteld en gevraagd naar uw goedkeuring aan te geven. De directeur/ schoolleider en IB-er zijn hiervan uiteraard op de hoogte;
- de bespreking van leerlingen die extra aandacht en mogelijk specifieke onderwijsbehoeften hebben wordt vastgelegd in een plan. Hierin staan ook de afspraken en eventueel te nemen vervolgstappen vermeld, bijv. een observatie, een didactisch onderzoek of aanpassingen in de leerlijn. Vanzelfsprekend worden de ouders hiervan op de hoogte gesteld.

Doorgaans leidt een bij het kind passend aanbod vanuit de school er toe dat de leerling verder kan. Het kan echter ook incidenteel voorkomen dat de mogelijkheden van de school en de leerkracht – ondanks alle inspanningen uitgeput raken. In dat geval voert de school overleg met de ouders en kan er uiteindelijk een advies tot plaatsing op een andere school worden gegeven. Allereerst wordt gekeken of een andere school van L&E in de buurt wel de mogelijkheden in huis heeft om het kind te helpen. Is dit niet het geval, dan kijken we binnen ons samenwerkingsverband naar een mogelijkheid.

Er zijn verschillende scholen voor speciaal onderwijs:

- de verwijzing naar een school voor speciaal basisonderwijs (SBO) verloopt via de Commissie van Advies (CvA);
- wanneer er sprake is van een handicap of stoornis dan kan het kind worden verwezen naar een school voor deze specifieke problematiek. Deze scholen zijn ingedeeld in zogenaamde clusters. Zo zijn er scholen voor:
  - cluster 1: visueel gehandicapte kinderen
  - cluster 2: dove, slechthorende kinderen en kinderen met ernstige spraakmoeilijkheden
  - cluster 3: kinderen die lichamelijk gehandicapt zijn, langdurig zieke kinderen en zeer moeilijk lerende kinderen
  - cluster 4: kinderen met ernstige gedragsproblemen, met ontwikkelingsproblemen en/of psychiatrische problemen

Een verzoek tot plaatsing op één van deze scholen verloopt ook via de Commissie van Advies.

Dyslexie en het hulpprogramma Kurzweil

Dyslexie

Een veel voorkomend leerprobleem is dyslexie. Kinderen met dyslexie hebben moeite met vlot leren lezen. De meeste kinderen met dyslexie leren uiteindelijk wel lezen, maar ze blijven in het algemeen trager lezen. Ze moeten er meer energie in steken en het vergt veel van hun aandacht. Dat gaat vaak ten koste van het begrijpen van de gelezen tekst. Dyslexie is niet bij elk kind hetzelfde. Het kan variëren in ernst en in problematiek. De aanpak is daarom per kind verschillend. Op elke school is een dyslexieprotocol aanwezig.

Als er bij uw kind leesproblemen zijn, dan zal de leerkracht dit met u bespreken. Ook als u zelf merkt dat uw kind veel moeite heeft met lezen, is het verstandig om dit aan te geven. Als er inderdaad op basis van de resultaten een vermoeden van dyslexie is, dan zal er een dyslexietest worden afgenomen door een daarvoor gespecialiseerd iemand. Bij vaststelling van dyslexie en als er een officiële verklaring volgt, wordt er vervolgens samen met u en uw kind een plan van aanpak gemaakt en bekeken welke hulpmiddelen er mogelijk zijn.

Kurzweil

In het schooljaar 2015-2016 hebben we samen met Het Hogeland College voor kinderen met dyslexie het hulpprogramma Kurzweil aangeschaft. Dit computerprogramma zet geschreven tekst om in gesproken taal waarbij de leerlingen mee kunnen lezen met de voorgelezen tekst. Dyslectische kinderen kunnen vanaf groep 5 deze extra ondersteuning krijgen, zodat ze teksten makkelijker kunnen lezen en sneller begrijpen. We merken dat onze leerlingen hier veel baat bij hebben. Ze kunnen nu met behulp van de computer of de laptops die we hiervoor speciaal hebben aangeschaft, op hun eigen plek via een persoonlijk account (lange) teksten lezen en opdrachten maken. Ze boeken hierdoor al snel vooruitgang bij het technisch en begripelijk lezen en bij het maken van schrijfp opdrachten. Ook lezen ze

vaker een boek, én -zo horen wij van hun ouders- zij komen veel minder moe uit school, hebben meer energie, hun zelfvertrouwen neemt toe en ze hebben meer plezier in leren.

Voor vragen over dit onderwerp kunt u terecht bij de projectleidster Kurzweil, Tineke de Birk, t.debirk@lauwerseneems.nl

4.3 Doubleren protocol (zittenblijven) en verlengde kleuterperiode

In onze scholen willen we onderwijs op maat bieden en zoveel mogelijk aansluiten bij de onderwijsbehoeften van het kind. Zittenblijven is hierbij niet gebruikelijk. Toch kan het voorkomen dat het wenselijk is dat een kind een jaar 'over doet'. Om duidelijk te maken hoe scholen tot een dergelijk besluit komen, zijn hier afspraken over gemaakt.

Dit is het protocol zittenblijven en verlengde kleuterperiode. Dit protocol is op elke school aanwezig en kunt u desgewenst inzien.

4.4 Hulp aan kinderen die door de ouders/verzorgers zelf is geregeld

Soms maken ouders zich zorgen over de ontwikkeling van hun kind, waardoor zij ook buiten de school om hulp gaan zoeken bij externe bureaus of particuliere hulpverleners.

We begrijpen dat ouders zich tot het uiterste inspannen voor hun kinderen.

We willen hierbij graag twee opmerkingen maken:

Ten eerste verzoeken wij u om ons altijd in kennis te stellen, als u dergelijke stappen overweegt te ondernemen. Wij doen ons uiterste best een kind die zorg te bieden, die het nodig heeft. Het komt het kind echter ten goede, als u de school op de hoogte brengt van de eventuele onderzoeksresultaten en behandeling. Dit voorkomt dat er langs elkaar heen wordt gewerkt. Dit zou in het ergste geval zelfs slecht kunnen uitwerken voor het kind.

Ten tweede kunnen wij niet garanderen dat wij altijd kunnen meewerken aan de eventuele hulpprogramma's die worden opgestart door externe hulpverleners. De school- en klassenorganisatie is namelijk in de eerste plaats gericht op de deskundige begeleiding van de individuele leerlingen in de klassensituatie.

4.5 De school en het Centrum voor Jeugd en Gezin

Uw gemeente heeft een Centrum voor Jeugd en Gezin (in het kort: CJG). Bij het CJG kunnen ouders en verzorgers terecht met vragen over opvoeden en opgroeien. Het CJG heeft als taak om informatie, advies en hulp te bieden. Ook kan het CJG verwijzen naar (gespecialiseerde) hulp.

Binnen het CJG werken verschillende professionals samen. Het is een samenwerkingsverband van maatschappelijk werk, jongerenwerk, jeugdgezondheidszorg/ GGD en MEE.

De jeugdarts en jeugdverpleegkundige op school werken ook voor het CJG. Zij zijn voor ouders, verzorgers en school het belangrijkste gezicht van het CJG.

Ouders en verzorgers kunnen bij vragen of zorgen contact opnemen met de jeugdverpleegkundige van het CJG. Deze verpleegkundige is bereikbaar via school. Mocht uw kind (jeugd)hulp nodig hebben, dan loopt dit ook via de jeugdverpleegkundige.

Als u vragen of zorgen heeft, kunt u het CJG ook direct benaderen. Het CJG Noord-Groningen is bereikbaar op telefoonnummer: 050 - 3674411 en via de mail: bureaudienst@cjgnoordgroningen.nl.

Voor opgroei-, en opvoedvragen kunt u daarnaast bellen met de telefonische advisering van het CJG. Het telefoonnummer: 050 - 3674991.

Praktische informatie over het CJG (bijvoorbeeld over locaties en openingstijden) kunt u vinden op de website: www.cjgnoordgroningen.nl.

Passend onderwijs en Jeugdhulp

Sinds 2014 is het passend onderwijs van kracht. Hierdoor hebben scholen de verantwoordelijkheid om alle kinderen een passende plek te bieden. Om dit te realiseren bieden scholen aan kinderen die dat

nodig hebben, extra begeleiding op school. Het kan zijn dat kinderen daarnaast buiten school hulp of ondersteuning nodig hebben. Bij het bieden van dit laatste speelt de gemeente een grote rol.

De gemeente is (sinds de invoering van de Jeugdwet in 2015) verantwoordelijk voor het bieden van alle vormen van jeugdhulp. Deze hulp is niet gericht op het leren op school, maar op bijvoorbeeld problemen thuis of in de ontwikkeling.

Om hulp thuis en op school goed op elkaar af te stemmen, werken school en CJG samen. Om dit goed te kunnen doen, wisselen zij informatie uit. Deze uitwisseling van gegevens gebeurt (vanuit het oogpunt van privacy) alleen met toestemming van ouders en verzorgers.

Zorg voor Jeugd Groningen

Bij zorgen kunnen school en CJG een signaal afgeven in 'Zorg voor Jeugd Groningen' (ZvJG). Hierbij gaat het niet altijd om grote zorgen, maar om situaties waarover beroepskrachten graag willen afstemmen. Als meerdere professionals een signaal over eenzelfde kind afgeven, weten zij van elkaar dat er zorgen zijn, en kunnen ze overleggen. Zorg voor Jeugd is een systeem dat is bedoeld om risico's op tijd te signaleren. Zodat hulp in een vroeg stadium kan worden ingeschakeld, en hulpverleners niet langs elkaar heen werken. Het afgeven van een signaal in Zorg voor Jeugd wordt besproken met de ouders.

Meer informatie over Zorg voor Jeugd vindt u op: <http://groningen.zorgvoorjeugd.nu>

Jeugdgezondheidszorg op de basisschool

Eerder ging uw kind naar het consultatiebureau. Hier werd de groei en ontwikkeling van uw kind gevolgd. Ook als uw kind naar school gaat, voert de jeugdgezondheidszorg van de GGD deze taak uit. In groep 2 en 7 wordt uw kind onderzocht.

Hieronder kunt u lezen wat u van deze onderzoeken kan verwachten:

Screening Groep 2

In groep 2 komt de doktersassistente van de GGD op school voor een onderzoek van het gehoor- en gezichtsvermogen. Ook worden de kinderen tijdens dit onderzoek gemeten en gewogen.

Vragenlijst groep 2

Ter voorbereiding krijgt u als ouder een vragenlijst over de gezondheid en het welbevinden van uw kind. De doktersassistente neemt met u deze vragenlijst door. Mochten er bijzonderheden of vragen zijn dan wordt u uitgenodigd voor een gesprek met de arts of de verpleegkundige van de GGD.

Screening Groep 7

De kinderen worden in groep 7 opnieuw gemeten en gewogen. Er wordt dan ook klassikaal voorlichting gegeven over voeding en bewegen. De ouders zijn hierbij niet aanwezig. De onderzoeken vinden alleen plaats als ouders hiervoor toestemming geven. Als tijdens één van de onderzoeken blijkt dat iets niet (helemaal) goed is, krijgt u hiervan bericht. Samen met u wordt bekeken wat er moet gebeuren.

Vragenlijst groep 7

Ook in groep 7 krijgen ouders een vragenlijst. Op de vragenlijst kunt u aangeven of u prijs stelt op een gesprek met een verpleegkundige of arts van de GGD.

De jeugdgezondheidszorg biedt naast de standaard onderzoeken het volgende extra:

De Gezond-opgroeien-krant

De GGD verspreidt onder alle ouders van vierjarige kinderen de Gezond-opgroeien-krant. In deze krant vindt u informatie over gezondheid en opvoeding.

Onderzoek naar stem-, spraak- en/of taalproblemen

In groep 2 onderzoekt de logopediste van de GGD de kinderen op stem-, spraak- en/of taalproblemen. Ouders ontvangen de uitslag van het onderzoek. Soms kan dit aanleiding zijn voor extra logopedische begeleiding.

Aandacht voor gezondheid op school

Uit de vragenlijsten die ouders invullen voor de screening, haalt de GGD allerlei informatie. Deze informatie bespreekt de verpleegkundige of arts met de school. Zij kunnen vervolgens thema's kiezen die extra aandacht nodig hebben. Voorbeelden hiervan zijn: voeding en beweging, gebitsverzorging en pesten. Bij de projecten die hieruit voortkomen, worden ouders en school nauw betrokken.

Voor meer informatie over gezondheid en opvoeding kunt u contact opnemen met het Informatie Centrum Gezondheid van de GGD. Bezoekadres: Hanzeplein 120, Groningen Telefoon: 050 - 367 41 77 E-mail: icg@hvd.groningen.nl. Website: www.ggdgroningen.nl/jeugdgezondheidszorg

Verwijsroute dyslexie

Mocht u bij uw kind dyslexie vermoeden, dan is het goed om te weten welke stappen u moet nemen om in aanmerking te komen voor hulp.

De vergoedingsregeling voor dyslexie is veranderd. Sinds 2015 is de gemeente (en niet langer de zorgverzekeraar) verantwoordelijk voor het vergoeden van dyslexiehulp.

Het gaat hierbij uitsluitend om hulp aan kinderen (t/m 12 jaar) met Ernstig Enkelvoudige Dyslexie (EED). De school is de eerste aangewezen plek om kinderen met lees- en spellingsproblemen en (mogelijke) dyslexie te signaleren en te begeleiden. Pas als de extra ondersteuning van de school onvoldoende uithaalt (dit resultaat wordt beoordeeld aan de hand van een aantal vaststaande criteria), kan de school een leerling doorverwijzen voor onderzoek naar dyslexie en bij vaststelling naar dyslexiehulp. Dit gebeurt in overleg met de ouders en verzorgers. Voordat de aanbieder het (dyslexie) onderzoek kan starten, beoordeelt het CJG de aanvraag. Het CJG kijkt hierbij naar (eventuele) bijkomende problemen. Deze problemen kunnen de dyslexiebehandeling in de weg staan. De school vraagt eerst toestemming aan de ouders, voordat zij kinderen aanmelden bij het CJG.

De ouders kunnen kiezen bij welke aanbieder hun kind de behandeling volgt. Een voorwaarde hierbij is dat de aanbieder een contract heeft met het Regionaal Inkoopbureau Groninger Gemeenten (RIGG). Op de site van de RIGG kunt u de lijst met gecontracteerde aanbieders vinden.

Voor meer informatie, zie: www.rigg.nl. Onder het kopje Bibliotheek is het document publicatie - Overzicht Contractpartners – Aanbieders - product V.01-03-2017.pdf

4.6 Overstapdossier OSO

Indien een kind de school verlaat, hetzij naar een andere school voor (speciaal) basisonderwijs danwel naar een school voor voortgezet onderwijs, wordt er door de school een overstapdossier opgesteld. In dit dossier worden gegevens over de ontwikkeling van het kind samengevat. Met de gegevens uit deze rapportage kan er op de nieuwe school beter rekening worden gehouden met de behoeften van het kind. De school is verantwoordelijk voor de inhoud van het overstapdossier. De ouders hebben te allen tijde inzage in het overstapdossier en mogen desgewenst het dossier kopiëren.

Als een kind van een andere school voor (speciaal) basisonderwijs komt, ontvangt de school dus ook een Overstapdossier van de andere school.

Ook is er bij 4-jarigen, die voorheen de peuterspeelzaal bezocht hebben, een overdracht. Gegevens uit het peutervolgsysteem worden doorgestuurd naar de basisschool en indien nodig besproken.

Van de kinderen, die een kinderdagverblijf bezocht hebben is er (nog) geen overdracht.

In het algemeen geldt dat een school het leerlingdossier 2 jaar mag bewaren nadat de leerling van school is gegaan. In sommige situaties legt de wet een langere bewaartermijn op. Bijvoorbeeld:

- In het lager en voortgezet onderwijs moeten gegevens over verzuim/afwezigheid en in- en uitschrijving 5 jaar bewaard blijven nadat de leerling is uitgeschreven.
- Gegevens over een leerling die naar een school voor speciaal onderwijs is doorverwezen, moet een school 3 jaar na het vertrek van de leerling bewaren.
- In het Examenbesluit staat onder meer dat het centraal examen, inclusief de cijferlijsten, minstens 6 maanden bewaard moet worden.

Adresgegevens (oud)leerlingen

Een school mag adresgegevens van (oud)leerlingen bewaren voor het organiseren van reünies.

4.7 Overgang naar het voortgezet onderwijs

Als kinderen de basisschool verlaten en naar het voortgezet onderwijs gaan, doen ze dat met een goed onderbouwd advies van de basisschool. Het advies is onderbouwd m.b.v. gegevens uit het

leerlingvolgsysteem, het totale beeld van het kind en de plaatsingswijzer. De plaatsingswijzer is een instrument dat met de onafhankelijke toetsgegevens van drie jaar een advies genereert richting voortgezet onderwijs.

Het advies van de basisschool moet worden overgenomen door de school van voortgezet onderwijs. Het kan voorkomen dat er bij kinderen, als ze op het voortgezet onderwijs zitten, vragen zijn t.a.v. hun ontwikkeling. De school voor voortgezet onderwijs zal dan contact opnemen met de ouders en in een enkel geval kunnen ze dat ook doen met de basisschool waar het kind vandaan kwam.

Op sommige scholen voor voortgezet onderwijs worden alle kinderen getest op bijvoorbeeld taal (en mogelijke dyslexie). Het kan dan gebeuren dat bij kinderen dyslexie wordt geconstateerd, terwijl dat op de basisschool niet is vastgesteld. De oorzaak ligt vaak in het feit dat kinderen op basisscholen hun 'taalhandicap' vaak nog kunnen compenseren en op een school voor voortgezet onderwijs, waar ze met meer talen te maken krijgen, dit soms niet meer lukt. Mocht u vragen hebben over de overgang naar het voortgezet onderwijs of vragen n.a.v. de uitkomsten van bepaalde testen, dan kunt u contact opnemen met de school.

Na groep 8: In groep 8 gaat uw kind de belangrijke keuze voor het voortgezet onderwijs maken. Leerlingen gaan na groep 8 in het algemeen naar vmbo, havo of vwo. Een aantal kinderen gaat naar het speciaal onderwijs. Eind groep 7 krijgt u van de groepsleerkracht een pré-advies. Natuurlijk kan er in een jaar nog veel gebeuren. Toch hebben we besloten u -onder voorbehoud- al dit pré-advies te geven. De groepsleerkracht zal aan de hand van o.a. de ontwikkeling, werkhouding en schoolprestaties van uw kind aangeven welke richting van het voortgezet onderwijs voor uw kind het meest geschikt is. Op onze basisschool krijgt u daarover uitgebreide voorlichting, maar u zult met uw kind zeer waarschijnlijk ook informatieavonden en Open Avonden van scholen voor voortgezet onderwijs bezoeken. Daar is meestal ook Het Hogeland College vertegenwoordigd, een school die valt onder ons schoolbestuur L&E.

Het Hogeland College: Het HHC is een scholengemeenschap voor vwo, havo en vmbo. In Warffum is de havo-vwo afdeling (met vwo-plus met Latijn). In Wehe- Den Hoorn en Uithuizen zijn de Dalton-vmbo afdelingen (met TLplus-havo en lwoo).

In Wehe-den Hoorn is in een vernieuwd gebouw gestart met de opleiding TReC, Toerisme, Recreatie en Cultuur. De leerlingen van de derde en vierde klassen van de beroepsafdeling van het vmbo gaan voor hun praktijklessen 'Techniek en Zorg & Welzijn breed' naar het nieuwe gebouw in Uithuizen. De gebouwen zijn alle ruim en overzichtelijk en bijna iedereen kent elkaar.

Belangrijk bij het onderwijs op het HHC is, dat leerlingen kansen moeten hebben. Immers, niemand weet precies hoe een twaalfjarige zich zal gaan ontwikkelen tijdens zijn schoolperiode. Het HHC streeft ernaar, leerlingen het niveau te laten halen dat ze aan kunnen en leidt hen zo breed mogelijk op. Zo krijgen ze na hun diploma-uitreiking de kans om alle kanten op te kunnen.

Een leerling die het naar zijn zin heeft leert beter. Het HHC probeert daar zo goed mogelijk voor te zorgen met vakkundige en betrokken leraren, met goede begeleiding (ook voor de niet-standaard leerlingen) en met veel buitenles-activiteiten, waar leerlingen en leraren elkaar ook op een meer persoonlijke wijze zien. Het leer- en leefklimaat op het HHC wordt daardoor meestal als goed en zeer vertrouwd ervaren. Voor meer informatie zie: www.hogeland.nl

4.8 Plusklas

L&E heeft speciaal beleid ontwikkeld voor hoogbegaafde leerlingen. De kinderen krijgen les op hun eigen school. De school moet zorgen voor een goed aanbod en een juiste begeleiding. Mocht het kind tijdelijk extra hulp nodig hebben, kan plaatsing in de Plusklas volgen. We kennen een Plusklas bovenbouw en een Plusklas middenbouw. De Plusklas wordt elke woensdagmorgen gehouden in de Jansenius de Vriesschool in Warffum. Aanmelding voor de Plusklas gebeurt via de school, na toestemming van de ouders

In de Plusklas ontmoeten hoogbegaafde kinderen van de diverse scholen elkaar gedurende een dagdeel per week (de woensdagmorgen). De leerkracht van de Plusklas werkt volgens een speciaal afgestemd programma met de kinderen. Belangrijkste doel van de Plusklas is:

- de ontmoeting van gelijkgestemde leerlingen
- het leren omgaan met je speciale talenten
- het leren leren

- de begeleiding van de individuele hulpvraag, zowel tijdens de Plusklas als in de eigen school. Deze begeleiding betreft zowel het kind als de leerkracht en waar nodig ook de ouders.

